

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondū 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorișori nefrancați nu se primesou. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 89.

Sâmbătă 20 Aprilie (2 Maiu)

1885.

Brașovū, 19 Aprilie (1 Maiu) 1885.

În scrisoarea ce am publicat-o în numărul de alaltăieri, unū amicū alū organului nostru descria cu viue culori câtū de multū persecutată este limba română în ținutul Năsăudului, care, precum scimū, este curatū românescū. Acestū stimatū frate ni-a arătatū în ce modū scie tractă cu legea de naționalitate vestitulū fișpanū Banffy, ni-a spusū, că convocările și programa adunărilor județene se scriu numai unguresce, ca să nu fie înțelese mai de nimeni, ni-a asiguratū în fine, că corespondența organelorū administrative cu senatele școlare din comunele române se face ađi numai în limba maghiară.

Tôte aceste ni le-a spusū și ni le-a arătatū amicūl nostru, numai cu o deslușire ni-a rămasū datorū.

Nu ni-a împărtășitū dacā locuitorii din comunele române Năsăudene au luatū sēu nu vre-o măsură în contra ilegalităților vėdite ale fișpanului Banffy; dacā suntū hotărīți d'a întrebuintā cu cea mai mare energiā tôte mijlocele legale spre a face să se curme aceste abuzuri; dacā au făcutū pași la autoritățile superioare, la guvernū sēu în casū de lipsă chiar și la corōnā?

Despre tôte aceste n'afllāmū nimicū. Loviri ca cele ce le aplicā Năsăudenilorū voinicosulū Banffy, sunt de naturā a deștepta din somnul adiferentismului și pe cei mai blānđi de fire. Cu tôte astea amicūl nostru nu ne scie spune nimicū despre mișcarea de protestare, ce s'ar fi produsū între urmașii eroicilorū grāniceri în potriua veditelorū călcări de lege și a volnicilorū actualului fișpanū și a subalternilorū sei.

Tăcerea asupra punctelorū atinse deșteptā în noi temerea, că Năsăudenii întēpinā cu ore care resignațiune mutā tôte actele de violență, așa precum au întēpinatū Românii din comitatulū Solnocū-Dobēca loviriile aceluiasi fișpanū; acea tăcere ne face a crede, că conducătorii poporului românū nāsăudēnū nu sunt la înălțimea datoriei lorū, că nu este destulū de strīnsā legătura dintre ei și poporū, că nu sunt, în fine, pētrunși de serioșitatea momentului și de importanța unei energice și comune conlucrări pentru apērarea limbei și a naționalității române.

Dacā Românii din alte ținuturi vorū face și ei, precum se pare că facū Năsăudenii și precum au făcutū și cei din Solnocū-Dobēca și vorū înghiți mereu la gālusce tari și fierbinți, înecāndū în peptulū lorū durerea, ce-o suferū, atunci să nu ne mirāmū că unū „binevoitorū” atātū de probatū alū poporului românū, ca d-lū ministru-președinte și ministru de interne Tisza Colomanū, nu mai găsesce destule cuvinte spre a asigura, că tôte câte le-au povestitū în dietā deputații Babeșū și Truța despre prigonirea naționalităților din partea organelorū statului și a presei maghiare nu suntū adevērate, precum și că nu există statū pe lume, unde diferitele naționalități se se potā desvoltā așa de liberū, ca în Ungaria!

D-lū Tisza aderā la maxima: „quod non est in actis non est in mundo.” De aceea dēnsulū nu dā nimicū pe ceea ce spune unū deputatū sēu altulū, nici pe ceea ce scrie o fōiā sēu alta.

„Prigoniriile sistematice nu le voi curmā, — dīse d. Tisza — pentru că asemeni prigoniriile există.”

Așa și este. De unde se afle d-lū Tisza despre prigoniri? Cei ce le facū sunt organele lui și dōrā aceste nu se vorū denunța pe ele însēși. Și cei prigoniti? Tacū și înghitū mereu la noduri.

Dacā dar însuși d-lū Tisza se crede scutitū prin atitudinea nōstrā d'a mai ține contū de durerile poporului românū și d'a cunōsce „prigoniri” îndreptate asupra nōstrā cum va putē să afle Corōna adevērata stare a lucrurilor din țērā, Corōna, față cu care d-lū Tisza se folosește, spre a o liniști, chiar de acte — de acte de-o tristā importanță, cum sunt cercularile politice — n'ar mai fi fostū — ale Arhierilorū nōștri?

Conflictulū anglo rusū.

Discursulū, ce l'a ținutū ministruū englesū Gladstone în camera comunelorū, a produsū unū nespūs efectū în tōtā Anglia. Chiar opoșițiunea a rămasū înmărmuritā de energica atitudine a prim-ministrului. Pe când până mai alaltăieri majoritatea preponderantā a camerei considera ca asiguratā menținerea păcii cu Rusia, telegramele din Petersburg ale biuroului „Reuter” și discursulū lui Gladstone au schimbatū cu totulū situațiunea. Cuvintele lui Gladstone au deșteptatū mare neliniște, mai cu sēmā partea aceea din discursū, care spune, că banii destinați pentru Sudanū s'arū putē întrebuintā pentru alte scopuri, că guvernulū încă totū își va da silința, ca conflictulū să se rezolveze cu onōre prin mijloce pacifice, dar că rezultatulū nu mai atērnā de elū și că guvernulū englesū până la încheierea controversēi se va purta astfel, încātū în casū de a degenera conflictulū în luptā, Anglia să potā apela la sentința lumii civilizate, ca guvernulū englesū să nu fie responsabilū, dacā douē mari națiuni începū a vērșa sânge. Gladstone a acusatū din nou pe Ruși, că ei neprovocāți au atacatū pe Afganī și că guvernulū englesū cunōsce fapte, care au produsū în elū o impresiune nefavorabilā în privința modului de lucrare a unor persoane, care în aceste tractări represintă partea cealaltā. Tôte aceste declarațiuni facū chiar pe acele organe, ce până acum judecau situațiunea ca fōrte favorabilā, să și slābēscā speranțele în menținerea păcii.

Dupā cum spune o telegramā din Petersburg, înarmările au începutū în țilele din urmă și în Finlanda. Pentru înarmarea fortificațiilor litorale s'a datū ordinū, ca din Chievū să se trimētā în Finlanda 50 de tunuri. În Helsinfor, orașū fortificatū alū Finlandei, s'au luatū deja mēsuri, ca să se aducā în siguranță archiva statului și colecțiunile universității. Comandantū alū fortăreții Sveaborg se se fi numitū șefulū corpului de geniu din Finlanda, loc. generalū Sederholm, ēr comandantū alū flotei miniere contra-admiralulū Novicov, care în rēșboiulū trecutū rusoturcū a condusū închiderea Dunării prin mine. Oficierilorū ruși, cari și-au absolvitū studiile în institutele militare superioare, li s'a propusū să intre în regimentele destinate pentru Asia, înaintāndu-se în același timpū și în rangū.

„Standard” anunță, că ar fi sositū o telegramā oficialā, care comunicā, că Rușii au ocupatū Meruciaculū; nu se scie încă, dacā Afganii au opusū resistentā la această ocupare

O telegramā din Petersburg dīce, că faima imprăștiatā de câteva țile, că Țarulū se va duce la Moscva ca să facā declarațiunea de rēșboiū, n'a fostū tocmai neîntemeiatā. Este faptū constatātū, că de Joia trecutā unū conductū împērătescū stā gata, ca să plece din Gacina la Moscva, pentru ca împērātulū să anunțe izbucnirea rēșboiului, în casū că situațiunea nu s'ar schimba. Monitorulū oficialū publicā unū ucasū împērătescū, care ordōnā formarea unei miliții turcomane sub comanda lui Komarovū. Peste totū în cercurile politice din Petersburg, unde încrederea în neutralitatea statelorū vecine nu este tocmai mare, se considerā o declarațiune de rēșboiū ca începutulū unei complicațiuni europene generale.

Asupra discursului lui Gladstone se pronunță deocamdatā numai „Novoje Vremja”, numindu-lū demnū de

bărbatulū de statū alū unei mari națiuni; ti pare însă straniu fōiei rusesci, că Gladstone s'a esprimatū asupra modului de lucrare a oficierilorū ruși în Asia. Unū generalū rusū, dīce „Novoje Vremja”, nn e responsabilū guvernului englesū, prin urmare nici să nu se tragā în sfera politice naționale a lui Gladstone. Prin această — continuā fōia rusā — ministruū englesū a atinsū unū obiectū, pe care nu trebuia să 'lū atingā, și e de temutū că observarea lui asupra relei impresiuni ce a produsū rēșulū modū de lucrare a unor persoane, adevēca a celorlū rusesci, asupra altora va turna numai uleiu în focū.

Din Odessa se telegrafiazā, că corpulū alū optulea de armatā de acolo a primitū ordinū să plece spre Marea caspicā, pentru ca de acolo să mērgā în Asia centralā.

PLANURI PANSLAVISTE.

Pressa rusā a întocmitū la 28 Aprilie unū banchetū în onōrea oșpeților slavī, cari au asistatū la serbarea lui Metodiū și Cirilū. Cu această ocaziune s'au ținutū multe discursuri. Exministrulū sērbū Risticī a dīsū între altele, că e necesarā unirea religiōsā a Rușilorū și Slavilorū din Sudū. Spre acestū scopū elū recomandā o federațiune a celorlū din urmă, căreia apoi Rusia să 'i întinđā māna. Prin această inimizie esteri s'ar paralisa și slavismului i s'ar face posibilā prosperarea. Înainte de tôte, dīse Risticī, e necesarā dezvoltarea puterilorū naționale a fiecărui nēmū slavū, și numai după aceea cosmopolitismulū pōte ocupa locū în dezvoltarea întregēi lumī slave.

Academiculū Besobrasov și esprimā părereā, că oxministrulū sērbū unesce în sine pe adevēratulū patriotū cu adevēratulū europēnū, și de aceea elū este idealulū omului culturii.

CONFLICTULŪ ANGLO-FRANCESŪ.

„Journal des Dēbats” este informatū, că conflictulū dintre Anglia și Francia în cestiunea „Bosforului egiptēnū” s'a aplanatū prin mijlocirea Angliei pe următoarele baze: Egiptulū și va cere scuse dela agentulū diplomaticū francesū. Tipografia „Bosforului egiptēnū” se va deschide ērāși, așa ca țiarulū să potā reapārē imediatū. În vederea scuselorū, ce le va cere Egiptulū, Francia să abdicā de pretențiunea sa de a fi depuși din funcțiune agenții, cari au călcatū în piciorē dreptulū domiciliarū.

Rēspunsulū la interpelările d-lorū Babeșū și Truța.

Budapesta în 29 Aprilie 1885.
Stimate D-le Redactorū! Amū prinsū și de astādātā pēna în mână, deși a priori sunt convinsū, că ea nici pe departe nu va fi în stare a vē descrie bucuria ce au simțit-o toți acei Romāni, cari avurā fericirea de a luā parte ađi la ședința camerei deputațilorū și de a auđi vorbiriile adevērațilorū deputați naționali Babeșū și Truța, la rēspunsurile ministruului Tisza, date la interpelețiunile înaintate de dēnșii.

Când ministruū-președinte se ridicā și dechiarā, că mai antēiu voiesce să rēspundā la interpelețiunea D-lui deputatū Truța, o adēncā tăcere domnia în salā. Ministruū-președinte negā fățișū aserțiunile d-lui Truța, că s'ar fi scosū poporulū din bisericā și că omenii au fostū mānați în birtū. Chiar la casū dacā s'ar fi întēplatū această — dīce mai departe d-lū ministru — faptele și procedarea gendarmilorū aparū justificate prin cercularile Mitropolițilorū romāni, cari de asemenea au opritū ținerea serviciului dumneșcescū.

Ētā unde amū ajunsū, cu umilirea și servila supunere, că tocmai faptele acelora suntū aduse dreptū dovadā contra nōstrā, cari mai multū decātū orī și cine suntū chieați a ne apārā interesele naționale, dar cari câtū e draga de țiuiliță nu facū decātū a se omori cu precauțiunea.

Dupā finirea vorbirei ministruului-președinte, ia cuvēntulū deputatulū naționalū Truța declarāndū verde, că d-lū ministru-președinte în rēspunsulū d-sale nu face

Cursul la bursa de Viena
din 30 Aprilie st. n. 1885.

Table with 2 columns: Item (e.g., Rentă de aur, Rentă de hârtie, Imprumutul) and Price/Value.

Cursulu pieței Brașov
din 1 Maiu st. n. 1885.

Table with 3 columns: Item (e.g., Bancnote românesce, Argint românesc, Napoleon-d'or), Buy price (Cump.), and Sell price (Vend.).

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Bursa de București.

Cota oficială dela 13 Aprilie st. v. 1885.

Table with 3 columns: Item (e.g., Rentă română, Rentă rom. amort., Impr. oraș), Buy price (Cump.), and Sell price (vënd.).

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor bine voi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numeri dela începutul anului 1885, prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Nr. 1406/1885
pret.

Concursu.

Spre ocuparea postului de notar comunal în Comuna mare Țințari, cu care postu este inpreunată lăfa anuală de 400 fl., cartir liber și 4 orgii de lemne de focu, pe lângă tragerea taxelor de lucru satorite prin statutu, se escrie prin acesta concursu cu terminu până în 30 Maiu a. c.

Se provocă deci toți aceia, cari doresc a dobândi acestu postu, cumcă se să înainteze suplicele lor instruate în sensulu §§-loru 74 și 75 din art. de lege XVIII din anul 1871, apoi a §-lui 6 din art. de lege I din anul 1883, la subscrisulu până la terminulu de susu, cu atăta mai siguru, pentru că suplicele întârziate nu se voru lua în considerare.

In fine se observă, cumcă se cere, ca notarulu ce se va alege să posedă perfectu limba maghiară și română atâtu cu vorba câtu și în scrisore.

Branu în 25 Aprilie 1885.

Alexandru Belle,
pretore.

(Nr. 55) 3-3

Advertisement for white wine (Vinuri albe) by I. L. & A. Hesshaimer, Brașov. Includes image of a wine bottle and text: 'Vinuri de desertu. Triestu 1882, Medalia de auru.' and 'I. L. & A. Hesshaimer BRAȘOVU. (Nr. 30)'

Advertisement for 'Casse de feru' (iron safe) by L. Fleischer, Brașov. Text: 'Casse de feru sistemul Wertheim ce resistă pe deplin în contra focului și nici nu se potu sparge, din renunita fabrică de casse L. FLEISCHER oferă pe prețuri convenabile în cele mai favorabile condițiuni și în tôte mărimile. Justianu M. Grama, depositarul fabricii în Brașov.' Includes large vertical text 'Casse de feru sistemul Wertheim'.

Mersulu trenurilor

pe linia **Predeal-Budapesta** și pe linia **Teiuș-Arad-Budapesta** a călei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table showing train schedules for three lines: Predeal-Budapesta, Teiuș-Arad-Budapesta, and Budapesta-Arad-Teiuș. Columns include station names, train types (e.g., Trenu accelerat, Trenu de persoane), and times.

Nota: Orele de nopte sunt cele dintre liniile gröse.

Tipografia ALEXI, Brașov.